

KÚRIA

Bfv.II.188/2015/5.szám

A Kúria Budapesten, a 2015. év július hó 13. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A kábítószer birtoklásának büntette és más bűncselekmény miatt I. rendű terhelt és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben az I. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Kiskőrösi Járásbíróság 9.B.253/2013/74. számú ítéletét, illetőleg a Kecskeméti Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2.Bf.158/2014/10. számú ítéletét I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I. A Kiskőrösi Járásbíróság a 2014. február 24. napján meghozott és kihirdetett 9.B.253/2013/74. számú ítéletében I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett kábítószer birtoklásának büntetésében [Btk. 178. § (1) bekezdés I. fordulat, (2) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett lopás vétségében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont]. Ezért őt - halmazati büntetésül - 7 év 6 hónap fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 8 év közügyektől eltiltásra

ítélte azzal, hogy legkorábban a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Az I. rendű terhelt által előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította.

Elrendelte a Győri Városi Bíróság B.1510/2007/6. számú ítéletével kiszabott 1 év - végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetés végrehajtását.

Rendelkezett a büntetőeljárás során lefoglalt bűnjelekről és a felmerült bünygi költség megfizetéséről.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I. rendű terhelt és védője által felmentés végett bejelentett fellebbezés folytán eljáró Kecskeméti Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2014. június 3. napján tartott nyilvános ülésen meghozott 2.Bf.158/2014/10. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét I. rendű terhelt tekintetében megváltoztatta. Az I. rendű terhelt vagyon elleni bűncselekményét a felhívott jogszabályhelyek érintetlenül hagyása mellett folytatólagosan, társtettesként elkövetett lopás vétségének minősítette.

Az I. rendű terhelttel szemben kiszabott fegyház tartamát 6 év 6 hónapra, a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát 7 évre leszállította.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét az I. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.

II. Az ügyben meghozott jogerős ügydöntő határozat ellen I. rendű terhelt meghatalmazott védője nyújtott be felülvizsgálati indítványt a Be. 416. § (1) bekezdésének a) pontjára - tartalmában azonban a Be. 416. § (1) bekezdésének c) pontjára - figyelemmel, a Be. 373. § (1) bekezdésének III/a) pontjában meghatározott okból. Az indokolási kötelezettség elmulasztását a védő azzal indokolta, hogy az első- és másodfokú bíróság az I. rendű terhelt büntetőjogi felelősségének megállapítása tekintetében tényfelderítési és indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan.

A védő szerint az elsőfokú bíróság indokolásából nem derül ki, hogy a bíróság az összes rendelkezésre álló bizonyítékot egyenként hogyan értékelte, azoknak milyen jelentőséget tulajdonított, valamint az sem, hogy azok összességében milyen kapcsolódási pontokon keresztül alkotnak zárt logikai láncolatot. Az ítélet indokolásában a cselekményre vonatkozó közvetlen bizonyítékként csak a II. rendű terhelt vallomása található.

Az I. rendű terheltet érintően a felvett bizonyítás eredményeként összegyűjtött bizonyítékokat a bíróság nem értékelte és nem vonta mérlegelési körébe teljes körűen. Figyelmen kívül hagyta azt az alapelvet, hogy a kétséget kizáróan nem bizonyított tényt a terhelt terhére nem lehet tényként megállapítani. Az I. rendű terhelt

bűnösségének megállapítása helytelen logikai következtetés eredménye.

Az elsőfokú bíróság a terhelt bűnösségére levont következtetését egyes bizonyítékok értékelése kapcsán nem indokolta meg. A védelem által felvetett egyes hiányosságokra és kérdésekre az elsőfokú ítélet nem adott magyarázatot, és e hiányosságokat a másodfokú bíróság sem pótolta.

Miután az elsőfokú bíróság több ellentétes tartalmú tanúvallomást és adatot támadhatatlannak értékelte, a védő sérelmezte, hogy a tanúvallomások, adatok, bizonyítékok ekkénti értékelése iratellenes.

Megítélése szerint a bizonyítékok teljes körű értékelése alapján kizárólag arra lehetett volna következtetni, hogy az I. rendű terhelt nem követett el bűncselekményt.

Felülvizsgálati indítványában a védő kifogásolta azt is, hogy az I. rendű terhelt javára szóló bizonyítékokat meg sem említették az ítéletben. Nem értékelte a bíróság azt a körülményt, hogy a NAV ellenőrei nem az I. rendű, hanem a II. rendű terhelt ingatlanán fedezték fel a bűncselekményt. A II. rendű terhelt az első gyanúsítottai vallomásaiban még úgy nyilatkozott, hogy kizárólag ő végezte a kábítószer termesztést. Csak a második kihallgatása alkalmával vallotta azt, hogy a bűncselekmény elkövetésében az I. rendű terhelt is részt vett.

A védő szerint a nyomozó hatóság ezt követően titkos nyomozást is folytathatott volna az I. rendű terhelttel szemben, így - ha valóban ő irányította volna a kábítószer termesztését - bármikor tetten érhető lett volna, ha megjelenik a II. rendű terhelt ingatlanán.

Iratellenesen rögzítette a bíróság, hogy az I. rendű terhelt B-ben vásárolt cannabis indica magot, melyből palántákat nevelt, és a II. rendű terhelt tanyájára vitte, ahol a II. rendű terhelt nevelte tovább, majd két ízben közösen szaporították. Az eljárásba bevont botanikus szakértő ugyanis úgy nyilatkozott, hogy a cannabis egyedek H-ból származnak.

A felülvizsgálati indítvánnyal támadott ítéletek indokolása arra sem adott magyarázatot, miként képzelhető el, hogy nem találják a termesztés helyszínén egy tőle származó DNS mintát, lábnyomot, ujjlenyomatot, egy sajátkező feljegyzést, általa használt gumikesztyűt, maszkot, ruhadarabot, a gépkocsijában szagmintát, vagy termesztésre utaló bármilyen anyagmaradványt, bizonyítékot, annak ellenére, hogy közel 9 hónapon keresztül termel a más tulajdonában álló ingatlanon kábítószer, ezt megelőzően kiépíti a

cannabis termesztéséhez szükséges elektromos vezetékeket és biztosítja a világítási feltételeket.

A tanúk közül senki, így a II. rendű terhelt szomszédai sem látták az I. rendű terheltet a bűncselekmény helyszínén. Sérelmezte, hogy a bíróság nem fogadta el a terheltek közötti telefonos kapcsolattartás gyakoriságával kapcsolatban az I. rendű terhelt védekezését.

A védő szerint az eljáró bíróságok arra sem adtak ítéletükben magyarázatot, hogy a II. rendű terhelt miből és miért fizette be az EDF DÉMÁSZ sértett részére a közel 300.000 Ft-ot, ha nem bűnös és anyagi gondjai is voltak. Ezzel szemben az I. rendű terheltnek folyamatosan voltak bevételei, nem volt rászorulva marihuána termesztésére.

Amennyiben a közvetett bizonyítékok egyértelműen nem nyújtanak alapot olyan ténybeli következtetésre, hogy az I. rendű terhelt (is) elkövetője volt bűncselekménynek, úgy bebizonyítottság hiányában felmentő rendelkezés meghozatalának van helye.

Minderre figyelemmel a védő I. rendű terhelt tekintetében a jogerős ítéletek hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.

A Legfőbb Ügyészség a BF.250/2015. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt a bizonyítékok mérlegelését, valamint az ítélet megalapozottságát támadó részében törvényben kizártnak, az indokolási kötelezettség megsértését kifogásoló részében alaptalannak tartotta. Nyilatkozata szerint a bíróság megállapította a tényállást és rögzítette az alkalmazott anyagi és eljárásjogi szabályokhoz vezető következtetéseit. Az eljáró bíróság indokolásában a tényállás megállapításához vezető, a Be. 78. §-ának (3) bekezdése szerinti értékelő tevékenységéről ellenőrizhető és elégséges módon számot adott. Erre figyelemmel a felülvizsgálati indítvánnyal támadott bírósági határozatok hatályában való fenntartását indítványozta.

III. A Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot - a Be. 424. § (1) bekezdés első fordulata szerint tanácsülésen eljárva - az abban rögzített tényállás alapul vétele mellett egyrészt a felülvizsgálati indítvány tartalma szerinti - a Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott - okból, valamint - a Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontjában írt eljárásjogi felülvizsgálati okok tekintetében - hivatalból [Be. 423. § (4)-(5) bek.] bírálta felül.

Ennek során I. rendű terhelt védőjének felülvizsgálati indítványát részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak, a Legfőbb

Ügyészség nyilatkozatát alaposnak találta.

1.

A Kúria mindenekelőtt abból indult ki, hogy a felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amelyre csak a törvényben pontosan meghatározott feltételek esetén van lehetőség. Az 1998. évi XIX. törvény (Be.) 416. § (1) bekezdésének a) és b) pontja alapján felülvizsgálatnak büntető anyagi jogi szabálysértés, valamint a c) pontja alapján - a Be. 373. § (1) bekezdésének I. b) vagy c) pontjában, illetve a II-IV. pontjában pontosan meghatározott, kimerítően felsorolt - eljárási szabálysértések esetén van helye.

Az eljárási törvény szerint a tényállás helyessége a felülvizsgálat tárgya nem lehet. A felülvizsgálati eljárásban a Be. 423. § (1) bekezdésének törvényi előírása szerint a tényálláshoz kötöttség érvényesül. A jogerős határozatban megállapított tényállás nem támadható.

Az I. r. terhelt védőjének felülvizsgálati indítványa - a fent hivatkozott törvényi rendelkezést figyelmen kívül hagyva - részben a jogerős határozatban megállapított tényállást és a bizonyítékok mérlegelését támadja, a bíróság ténybeli következtetéseit vitatja. Arra hivatkozik, hogy kizárólag közvetett bizonyítékok alapján ítélték el az I. rendű terheltet és megsértették a közvetett bizonyítékok értékelésének szabályait.

Ezzel kapcsolatban a Kúria csupán arra utal, hogy az első- és másodfokú ítélet indokolása szerint a tényállás alapvetően a II. rendű terhelt önmagát és az I. rendű társát is terhelő beismerő vallomásán, mint közvetlen bizonyítékon alapul. Ezt erősítették a bíróságok által vizsgált egyéb - közvetlen és közvetett - bizonyítékok.

Mivel a tényálláshoz kötöttség folytán a tényállás alapjául elfogadott bizonyítékok eltérő értékelésére, a jogerős határozatban megállapított tényállástól eltérő tényállás megállapítására, további bizonyításra a felülvizsgálat keretében nem kerülhet sor, a tényállást támadó részében a felülvizsgálati indítvány a törvényben kizárt indítvány.

2.

A védő szerint az első- és másodfokú bíróság a terhelt büntetőjogi felelősségének megállapítása tekintetében indokolási kötelezettségének olyan mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet a felülbírálatra alkalmatlan, ezért a Be. 373. §-a (1) bekezdésének III/a) pontjában meghatározott feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés történt.

A Kúria ezzel nem értett egyet.

A Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontja, illetve a Be. 373. §-a (1) bekezdésének III/a) pontja szerint felülvizsgálati ok és a jogerős ügydöntő határozat feltétlen hatályon kívül helyezését eredményező eljárási szabálysértés, ha az eljárás megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a cselekmény jogi minősítése, vagy a büntetés kiszabása, illetve az intézkedés alkalmazása tekintetében az indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan.

Az indokolási kötelezettség [egyébként a Be. 423. §-ának (5) bekezdése alapján hivatalból is vizsgálándó] megsértése fűződhet ténykérdéshez és jogkérdéshez.

Az indítvány szerinti kifogás - értelemszerűen - ténykérdéssel kapcsolatos.

Mivel felülvizsgálati eljárásban a tényállás megalapozottsága és a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható, a felülvizsgálat csupán arra terjedhet ki, hogy a megtámadott jogerős határozat indokolásában az eljárás bíróság ellenőrizhető és elégséges módon számot adott-e a tényállás megállapításához vezető, a Be. 78. §-ának (3) bekezdése szerinti értékelő tevékenységről. A bíróság ugyanis az indokolásában köteles számot adni döntéshozatali tevékenységről, a felülbíráló (fellebbezés, illetve felülvizsgálati eljárás folytán eljáró) bíróság pedig ezt jogosult és köteles ellenőrizni.

Ha a megtámadott határozat indokolása oly mértékben hiányos, hogy nem állapítható meg belőle, mire alapította a bíróság a döntését, akkor nyilvánvalóan megghiúsul az érdemi felülbírálat lehetősége, s ez eredményezi a feltétlen hatályon kívül helyezést.

I. rendű terhelt bűnügyében a jogerős ügydöntő határozatot hozó első- és másodfokú bíróság részletesen megindokolta, hogy milyen bizonyítékok, milyen indokok alapján állapította meg azt a tényállást, amelyre az I. rendű terhelt bűnösségének a kimondását alapította.

Tény, hogy az első- és a másodfokú bíróság a tényállást az I. rendű terhelt tagadásával szemben állapította meg, a bizonyítékok értékelése körében azonban erről számot adtak.

Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában - miután az elsőfokú ítélet a II. rendű terhelt vonatkozásában kihirdetése napján jogerőre emelkedett, így vele szemben rövidített indokolással ellátott határozat készült - öt oldalon keresztül (6. oldaltól a 11. oldalig) kizárólag a I. rendű terhelt bűnösségét alátámasztó bizonyítékok számbavételével és azok értékelésével foglalkozik.

Az elsőfokú bíróság megfelelő indokát adta annak, hogy az I. rendű terhelt tagadásával szemben miért a II. rendű terhelt részletes, következetes, tényfeltáró, önmagát is terhelő beismerő vallomására alapította az ítéleti tényállást. Számot adott arról, hogy miért vetette el a II. rendű terhelt első gyanúsított kihallgatásán elmondottakat, ahol még csak önmagára nézve tett terhelő vallomást.

Az elsőfokú ítélet ezt meghaladóan mérlegelési körébe vonta a további személyi és tárgyi - részben közvetett - bizonyítékokat. Így azoknak a hatóságoknak a bíróság megkeresésére adott adatközléseit, akik az I. rendű és a II. rendű terhelt anyagi helyzetének megállapításához szükséges adatokat kezelik; az I. rendű terheltre vonatkozóan a járműnyilvántartás által közölt adatokat, ami az I. rendű terhelt jó anyagi körülményeit támasztotta alá; a házkutatás eredményét, amely szerint az I. rendű terhelt lakásában találtak cannabis indica növény női virágzatát, valamint egy "Bushdoctor" feliratú névjegykártyát, amelyen lévő címeken Bushdoctor üzletek találhatóak, ahol többek között cannabis magokat lehet vásárolni.

Az elsőfokú ítélet indokát adta annak is, hogy ekörben a bíróság miért nem fogadta el az I. rendű terheltnek azt a védekezését, hogy a cannabist és a névjegykártyát a II. rendű terhelt hagyta a lakásán véletlenül.

Ugyancsak indokát adta annak, hogy a híváslista adatai, valamint a tanúk vallomásai szintén a II. rendű terhelt vallomását erősítik abban a tekintetben, hogy az I. rendű terhelttel való személyes és telefonos kapcsolattartása miként működött.

Az elsőfokú bíróság - indokolása körében - kitért arra is, hogy az I. rendű terheltnek azt az állítását, hogy a II. rendű terhelt anyagi ellenszolgáltatást akart kérni tőle azért, hogy ne tegyen rá terhelő vallomást, nem fogadta el, mert a terheltekkel egy időben a Bács-Kiskun Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetben tartózkodó személyek közül kihallgatott öt tanú egyike sem erősítette meg az I. rendű terhelt állítását.

A Kúria megállapította végül, hogy a védő által támadott határozat indokolásában a bíróság kellő részletességgel beszámolt a lefolytatott szakértői bizonyításokról is.

A Kúria mindezek alapján egyetértett a másodfokon eljárt Törvényszékkel abban, hogy a járásbíróság a vád tárgyává tett bűncselekmények tekintetében valamennyi rendelkezésre álló bizonyítékot megvizsgálta, értékelte külön-külön, valamint egymással való összefüggéseikben is.

Mindebből megállapítható, hogy az eljáró bíróságok mire alapozták a döntésüket, ezért I. rendű terhelt védőjének az indokolási kötelezettség megsértésére alapozott felülvizsgálati indítványa nem volt alapos.

A kifejtettekre figyelemmel a Kúria - miután nem észlelt olyan egyéb eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 423. §-ának (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, s a megtámadott határozatot a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. §-a (4) bekezdésének a b) pontja zárja ki.

A Be. 418. §-ának (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. §-ának (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2015. július 13.

Dr. Molnár Gábor Miklós s. k. a tanács elnöke, Dr. Krecsik Eldoróda s. k. előadó bíró, Dr. Feleky István s. k. bíró

A kiadmány hitelével:

bírósági ügyintéző
NYM